

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר בשירות המדינה

הנוסח בלשון זכר על-פי כללי השפה ופונה לכלל המינים

1. רקע

במסגרת היערכות המדינה להזדקנות האוכלוסייה והרצון לשלב מבוגרים בשוק התעסוקה, קיבלה הממשלה ביום א' בטבת התשע"ו, (13.12.2015), [החלטה מספר 834](#). בהתאם להחלטה זו, גובשה תכנית ניסיונית (פיילוט) למסלול העסקה ייעודי בשירות המדינה אשר יועד לאזרחים ותיקים מעבר לגיל הפרישה, כמוגדר להלן. לתכנית הניסיונית הוקצו 60 תקנים, שחולקו למשרדי הממשלה ויחידות הסמך. נוכח המדדים המעידים על הצלחת התכנית הניסיונית האמורה, קיבלה הממשלה ביום י"ג כסלו התשפ"א (29.12.2020) [החלטה מספר 592](#), שבה נקבע כי הפיילוט הסתיים בהצלחה וכי החל משנת 2021 מסלול התעסוקה לאזרחים ותיקים בשירות המדינה, בהתאם לאמות המידה והכללים שיוגדרו על-ידי נציב שירות המדינה.

ביום י"א בתשרי התשפ"ה (13.10.2024), קיבלה הממשלה [החלטה מספר 2239](#), במסגרתה אישרה הרחבת מסלול התעסוקה הייעודי לאזרחים ותיקים בשירות המדינה, המהווה צעד משמעותי בקידום תעסוקתם ובהיערכות המדינה להזדקנות האוכלוסייה. ההחלטה היא פרי שיתוף פעולה בין נציבות שירות המדינה לבין המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה.

2. מטרת ההנחיה

הגדרת כללי העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר, ובכלל זה, מסגרת ההעסקה, משרות ועיסוקים בהם ניתן להעסיק בתקן זה. כמו כן, פירוט זכויות וחובות של עובדים המועסקים בתקן זה. יובהר, כי הכללים נוגעים לסוגיות נפוצות, על כן יתכן ויעלו סוגיות בהן תידרש החלה של הוראות נוספות שאינן מוזכרות בהנחיה זו.

3. הבהרה

הנחיה זו מבטלת ומחליפה חוזרים קודמים בנושא.

4. הגדרות

"אזרח ותיק"	אזרח ותיק מעבר לגיל פרישה, כמשמעותו בסעיפים 3 ו-6 לחוק גיל פרישה , התשס"ד - 2004 (להלן - " חוק גיל פרישה ").
"אזרח ותיק בכיר"	אזרח ותיק מעבר לגיל פרישה, שפרש מתפקיד בכיר בשירות המדינה (במתח דרגות 42-44 ומעלה בדירוג המח"ר או מקבילותיו) או במגזר הציבורי.
"חלקיות העסקה"	היקף המשרה באחוזים ביחס למשרה מלאה בשירות המדינה.
"יום עבודה"	כל יום מימי השבוע זולת יום שישי, יום שבת, ימי שבתון, מועד ממועדי ישראל המפורטים בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

1948 ועריבתם, חול המועד ויום העצמאות. יובהר כי, למי שאינם יהודים עומדת הזכות לקיים יום המנוחה לפי המקובל עליו וחגיו לפי דתו.	
מסגרת ההעסקה החודשית של עובד בתקן "אזרח ותיק" תהא עד 120 שעות בחודש. לעובד בתקן של "אזרח ותיק בכיר", תהא מסגרת העסקה עד 96 שעות עבודה בחודש. למען הסר ספק, אין מדובר בהעסקה בתקן המשרד כמשמעותו בסעיף 13 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן - "חוק המינויים").	"מסגרת העסקה חודשית"

5. אוכלוסיית היעד

תקן אזרח ותיק מיועד לאזרח ותיק כמוגדר לעיל, קרי - מעבר לגיל פרישה, כמשמעותו בסעיפים 3 ו-6 לחוק גיל פרישה. ניתן להעסיק פורשים משירות המדינה שהם מעבר לגיל פרישה כאמור, בתקן אזרח ותיק, ובלבד שחלפו שלושה חודשים לפחות ממועד פרישתם משירות המדינה.

6. מסגרת וכללים להעסקה

- א. העסקת אזרח ותיק תהיה בתפקידי עזר בלבד לעובדי המדינה והם לא ימלאו תפקידים הקיימים בתקן בשירות המדינה. למען הסר ספק, יובהר, כי אין להעסיק אזרח ותיק באותו התפקיד שמילא טרם פרישה לגמלאות משירות המדינה.
- ב. משרדי הממשלה ויחידות הסמך שיוקצו להם תקני אזרח ותיק, יעסיקו עובדים בתקן זה בעיסוקים אשר הוגדרו ואושרו על-ידי נציבות שירות המדינה. יובהר כי בכל מקרה לא יאוישו בתקן זה תפקידים הכוללים סמכויות חתימה או סמכויות סטטוטוריות; ניהול עובדים; ניהול תקציב; ניהול פרויקטים; משימות המוטלות על עובד מדינה בתקן. כמו כן, יובהר כי אזרח ותיק לא יועסק במשרות אמון.
- ג. ניתן להעסיק אזרח ותיק באותו אגף בתחום שהתמחה בו, בכפוף לאמור בסעיף א' לעיל. אולם, מי שהועסק במשרה במתח דרגות 42-44 בדירוג המח"ר או מקבילותיו, לא יועסק בתקן של אזרח ותיק באותו אגף שבו הועסק בשירות המדינה.
- ד. בהחלטת ממשלה מספר 2239, נקבע כי תקופת העסקת עובד בתקן אזרח ותיק תהיה בהתאם למדיניות שתקבע על-ידי נציבות שירות המדינה. ניתן להעסיק עובד בתקן אזרח ותיק במסלול של עד 6 שנים, כאשר לאחר 3 שנים נדרש אישור הנציבות. במקרים חריגים מאוד יהיה ניתן להאריך את תקופת העסקת אזרח ותיק, בשנתיים נוספות כאשר כל תקופת הארכה לא תעלה על שנה אחת בכל פעם וזאת בהמלצת האחראי במשרד, ולאחר קבלת אישור מראש מנציבות שירות המדינה.
- ה. עובד בתקן אזרח ותיק יועסק בהעסקה שעתית, במסגרת העסקה של עד 120 שעות בחודש; עובד בתקן אזרח ותיק בכיר יועסק עד 96 שעות בחודש. מסגרת העסקה תיקבע על ידי האחראי במשרד, בהתאם לצורכי העבודה. בכל מקרה, השכר ישולם בהתאם לביצוע העבודה בפועל ועד למסגרת העסקה המאושרת שנקבעה לעובד.

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

1. יובהר, כי במניין מסגרת ההעסקה החודשית הקבועה לעובד יש למנות את שעות העבודה בפועל, לרבות שעות נוספות, וכן את שעות ההיעדרות בגין זכאי העובד לשכר, כגון: מחלה, חופשה, ימי חג, ימי בחירה, חופשת אבל וכיו"ב.
2. יודגש, כי מימון התקנים ייגזר מתקציב שעות העסקה של המשרדים, ללא מתן תוספת תקציבית או שעות העסקה.

7. להלן סוגי התקנים בהם ניתן להעסיק אזרח ותיק

- א. **תקן אזרח ותיק מנהלי** - לפעילויות עזר בעלות אופי מנהלי, כגון סיוע במטלות מזכירות וארכיב, נהיגה, סיוע במילוי טפסים, סיוע בקבלת קהל, רישום לפעילויות, מענה לפניות ציבור וסיוע לצוותים רפואיים (מס' עיסוק ארצי: 506510296).
- ב. **תקן אזרח ותיק מקצועי** - לפעילויות סיוע, ייעוץ והדרכה מקצועיים, כגון סיוע בעיבוד וניתוח נתונים, סיוע בניסוח נהלים (יודגש כי אין הכוונה להקלדה), ייעוץ והדרכה בנושאים מקצועיים, סיוע בפעילויות המצריכות הסמכה, רישיון או תואר פרופסיונלי (מס' עיסוק ארצי: 51032859).
- ג. **תקן אזרח ותיק בכיר** - לפעילויות סיוע בחיזוק השדרה הניהולית והכוונה מקצועית (מס' עיסוק ארצי: 51036922).

8. גיוס וקליטה

- א. בהתאם [להחלטת ועדת שירות מספר 2053](#) מיום ו' בטבת התשע"ז, (4.1.2017), בנושא: "פטור מחובת מכרז למשרות בתכנית ניסיונית כפיילוט למסלול תעסוקה ייעודי בשירות המדינה לאזרחים ותיקים מעבר לגיל פרישה", משרות בתקן אזרח ותיק פטורות ממכרז. בהתאם להחלטה זו, עובדים בתקן אזרח ותיק יגויסו בהליך גיוס מקוצר בהתאם [לפסקה 11.933](#) לתקשי"ר.
- בהתאם [להחלטת ממשלה מספר 592](#) מיום י"ג בכסלו התשפ"א, (29.11.2020) נקבע כי הפיילוט הסתיים בהצלחה והחל משנת 2021 מסלול התעסוקה הורחב כאמור, ללא התייחסות להליך איוש המשרות.
- ב. במטרה להתאים את הליך איוש המשרות לאופי התפקיד וקהל היעד, לצד ייעול וקיצור משכי הזמן בגיוס עובדים לשירות המדינה בתפקידי עזר זמניים נמצא, כי הנכון הוא להמשיך עם מנגנון איוש משרות אזרח ותיק כפי שבוצע עד היום במסגרת הפיילוט, לפי הוראות [פסקה 11.933](#) לתקשי"ר, אשר מאפשר קליטה מהירה לשירות המדינה.
- ג. אשר על כן, ביום כ"ג באדר ב' התשפ"ד (2.4.2024) אישרה ועדת שירות המדינה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 20 [לחוק שירות המדינה \(מינויים\)](#), התשי"ט-1959, כי הליך הגיוס והמיון למשרות תקן אזרח ותיק בשירות המדינה יהיה בהתאם לנוהל הקבוע [בפסקה 11.933](#) לתקשי"ר, בשינויים המחויבים כפי שיקבעו בהנחיית נציב זו. בעת הליך הגיוס, יקפיד האחראי על שמירת הכללים בנושא העדפה מתקנת וייצוג הולם של כלל האוכלוסיות המנויות בסעיף 15 (א) לחוק המינויים.
- ד. בהתאם להוראות [פסקה 11.933](#) לתקשי"ר, אין לאשר מועמדות למועמדים שהם בעלי זיקה פוליטית, עסקית או אישית לאחד משרי הממשלה, או למועמדים שהם בעלי קרבה משפחתית לאחד מעובדי המשרד בהתאם להוראות [פרק משנה 13.3](#) לתקשי"ר אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו.
- ה. בעת קליטת העובדים, הם יסווגו במערכת מרכב"ה לתת קבוצת עובד 39 - "חוזה אזרחים ותיקים".

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

- ו. על המועמדים למשרה בתקן אזרח ותיק יהיה להמציא אישור כשירות רפואית ההולם את מטלות המשרה, כפי שפורסמה כחלק מתהליך המיונים והקליטה, בהתאם [לפסקה 13.421](#) לתקשי"ר ובכפוף לחוק המינויים.
- ז. על העובדים לא יחולו הוראות [פרק משנה 13.8](#) לתקשי"ר בדבר תקופת ניסיון.
- ח. עובד שנבחר במכרז פומבי או נבחר לאיש משרה תקנית במילוי מקום, לא תישמר לו משרה בתקן אזרח ותיק.
- ט. עובד שאיש תקן אזרח ותיק במשרד כלשהו, ועבר ברצף למשרה בתקן אזרח ותיק במשרד אחר, תיחשב התקופה שבה עבד במשרד הראשון כחלק ממשך התקופה הכוללת שניתן להעסיקו בתקן אזרח ותיק.
- י. עובד בתקן אזרח ותיק לא יהיה זכאי להתמודד במכרזים פנימיים או בין-משרדיים בכל תקופת העסקתו.

9. שכר בתקן אזרח ותיק ואזרח ותיק בכיר

- א. עובד בתקן אזרח ותיק יועסק בחוזה מיוחד על-פי תקנה 31(3) לתקנות שירות המדינה (חוזה מיוחד) התש"ך-1960. בהתאם לסיווג העיסוקים, נקבע בתאום עם אגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר כדלקמן:
 - עובד בתקן מנהלי יועסק בדירוג 525 בדרגה 90 (מקביל לדרגה 37 בדירוג המח"ר).
 - עובד בתקן מקצועי יועסק בדירוג 525 בדרגה 120 (מקביל לדרגה 41 בדירוג המח"ר).
 - עובד בתקן אזרח ותיק בכיר יועסק בדירוג 525 בדרגה 180 (מקביל לדרגה 42 בדירוג המח"ר) השכר השעתי ייקבע בכפוף לתקרת השכר המאושרת לתקן זה.
- ב. רמת השכר של העובד לא תיגזר מהשכלתו או מידת ניסיונו, אלא מסיווג משרתו (מנהלי/ מקצועי/ בכיר). השכר יהיה בהתאם להנחיות הממונה על השכר, כפי שיתעדכנו מעת לעת.

10. העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק בכיר

- א. **מטרה:** קביעת מדיניות העסקת אזרחים ותיקים בעלי רקע ניהולי בכיר, אשר פרשו משירות המדינה והמגזר הציבורי – באופן שיאפשר את המשך תרומתם לשירות הציבורי תוך הכרה במעמדם, ניסיונם ומומחיותם. המדיניות נועדה לאפשר שימור ידע מוסדי מצטבר, חיזוק השדרה הניהולית והעברת ניסיון מקצועי מהותי לדור העתיד במגזר הציבורי, וזאת במסגרת גמישה, ראויה ומבוקרת התואמת את שלב חייהם המקצועיים.
- ב. תקן אזרח ותיק בכיר מיועד לעונים על הגדרת אזרח ותיק בכיר, כמפורט לעיל. יובהר, כי הכללים הקבועים בהנחיה זו חלים גם על העסקה בתקן של אזרח ותיק בכיר, אלא אם נקבעה הסדרה אחרת במפורש.
- ג. ניתן להעסיק עובד בתקן אזרח ותיק בכיר באותו אגף בתחום שהתמחה בו, בכפוף לאמור בסעיף 6.א לעיל. מי שהועסק במשרה במתח דרגות 42 - 44 בדירוג המח"ר או מקבילותיו, לא יועסק בתקן של אזרח ותיק באותו תפקיד שבו הועסק בשירות המדינה.

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

ד. תנאים להעסקה בתקן של "אזרח ותיק בכיר":

- ניסיון ניהולי בכיר של לפחות 5 שנים.
 - ניסיון מקצועי בתחומי התפקיד של לפחות 3 שנים.
 - ניסיון בהובלה ושיפור תהליכים בשירות המדינה, כישורי עבודה בצוות ושיתופי פעולה.
 - ה. **מסגרת העסקה**: לעובד בתקן של אזרח ותיק בכיר כמוגדר לעיל, תהא מסגרת העסקה עד 96 שעות עבודה בחודש.
 - ו. **משך העסקה**: תקופת העסקה ראשונה של עובד בתקן אזרח ותיק בכיר תעמוד על 3 שנים, אותה ניתן להאריך באופן מדורג בעוד שנתיים נוספות, באישור מראש של נציבות שירות המדינה.
 - ז. **מכסות והקצאה**:
 - הקצאה - על פי החלטת נציבות שירות המדינה ובתיאום עם המשרדים.
 - ברמה הארצית - יוקצו עד 50 תקנים לכלל המשרדים בשלב הראשון.
 - מכסות מקסימום - יקבעו בהתאם למקור תקציבי של המשרד (לא יינתן תקציב ייעודי לנושא זה). החלטת נציבות שירות המדינה כאמור, כפופה לקבלת אישור תקציבי מהאחראי במשרד.
 - ח. **יישום**: מדיניות העסקת עובדים בתקן של אזרח ותיק בכיר תיושם באופן מידי, החל ממועד עדכון הנחיה זו ביחס להעסקתם, קרי - מיום פרסום הנחיה זו. תחילה, מדיניות זו תיושם כפיילוט אשר תוצאותיו יוערכו על ידי נציבות שירות המדינה לאחר 12 חודשי יישום.
- עובדים המועסקים כיום בתקן "אזרח ותיק" רגיל או מקצועי ועונים על הקריטריונים לתקן "אזרח ותיק בכיר", יהיו רשאים לעבור לתקן "אזרח ותיק בכיר", זאת בכפוף לעמידה בתנאים המפורטים לעיל, וכן בהתאם להמלצת האחראי במשרד ובאישור נציבות שירות המדינה.

11. תנאי שירות נלווים לשכר

א. **שעות נוספות**

שעות נוספות ישולמו בהתאם [לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951](#) ובהתאם [לפרק משנה 27.2](#) לתקשי"ר, לפי ביצוע שעות נוספות בפועל ביום העבודה.

יובהר, כי הזכאות לתשלום בעד שעות נוספות היא עבור ביצוע שעות שהן מעבר למסגרת התקן היומי של עובדים המועסקים בשירות המדינה במשרה מלאה.

כמו כן, השעות הנוספות יבואו במניין מכסת השעות המהוות את מסגרת ההעסקה החודשית שנקבעה לעובד בתקן אזרח ותיק. לפיכך, סך שעות העבודה, הן הרגילות והן הנוספות, לא יחרוג ממסגרת השעות הקבועה לתקן.

לצורך חישוב מימוש מסגרת שעות ההעסקה החודשית, יחושבו שעות העבודה הרגילות והן השעות הנוספות בערך מוחלט.

ב. **תוספת משמרות**

במקרה בו תאושר העסקת עובד בתקן אזרח ותיק במשמרות, תשולם תוספת משמרות בהתאם להוראות [פרק משנה 27.6](#) לתקשי"ר.

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

ג. עבודה ביום מנוחה שבועי או במועדי ישראל

עובד בתקן אזרח ותיק לא יועסק ביום המנוחה או במועדי ישראל, אלא במקרים חריגים אשר ייבחנו באופן פרטני ויאושרו מראש על-ידי האחראי במשרד. בכל מקרה, העסקה ביום מנוחה או במועדי ישראל תהא כפופה להמלצת נציבות שירות המדינה וקבלת היתר מהממונה על חוק שעות עבודה ומנוחה בזרוע העבודה.

ד. גמול השתלמות

העובד לא יהיה זכאי לגמולי השתלמות.

ה. שכר עידוד - תגמול דיפרנציאלי

זכאות לשכר עידוד – תגמול דיפרנציאלי לאזרחים ותיקים בשירות המדינה, תהיה בסמכות ובאישור האחראי במשרד ובכפוף למקור תקציבי ייעודי במשרד. אישור הזכאות יינתן על-פי אמות המידה המוגדרות לתגמול ותמרוץ עובדים בשירות המדינה.

ו. הפרשה לקופת גמל

בהתאם לכללים המפורטים ב[הוראת תכ"ס 13.7.2](#), יבוצעו הפרשות לקופת גמל, על-פי בחירת העובד.

ז. קרן השתלמות

העובד יהיה זכאי להפרשה לקרן השתלמות על-פי בחירתו, אם יחפוץ בכך, בהתאם ל[הוראת תכ"ס 13.7.2](#).

ח. קצובת אש"ל

העובד יהיה זכאי להחזר הוצאות אש"ל וכלכלה, בהתאם ל[פרק משנה 26.2](#) לתקשי"ר.

ט. קצובות הבראה וביגוד

העובד יהיה זכאי לקצובת הבראה וביגוד על-פי חלקיות משרתו המשתנה, בהתאם למספר שעות העבודה אותן ביצע בפועל באותו חודש. בתום שנה קלנדרית יבוצע חישוב סופי ומדויק באשר לזכאות השנתית.

י. קצובת נסיעה

העובד יהיה זכאי לקצובת נסיעה מהבית לעבודה וחזרה בעד כל יום עבודה בו עבד בפועל, בהתאם להוראות צו ההרחבה בדבר "השתתפות מעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה" ובהתאם ל[הוראת תכ"ס 13.4.2](#). כמו כן, הוראות [פרק משנה 28.3](#) לתקשי"ר, חלות גם על עובד בתקן אזרח ותיק.

יא. החזר הוצאות טלפון נייד

החזר הוצאות טלפון נייד יהיה בהתאם לשיקול דעת האחראי במשרד וייבחן על-ידי ועדת רט"ן המשרדית, זאת בהתאם ל[הוראת תכ"ס 13.5.3](#).

יב. החזר הוצאות בגין תשלום לאגודות מקצועיות

העובד לא יהיה זכאי להחזר בגין תשלום לאגודות מקצועיות.

יג. סבסוד ארוחות

העובד יהיה זכאי לסבסוד ארוחות, בהתאם ל[הוראת תכ"ס 16.5.2](#).

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

12. נוכחות והיעדרות

א. חופשת מנוחה

- מכסת ימי החופשה לעובד בתקן אזרח ותיק תהיה 22 ימי חופשה בשנה קלנדרית. ימי חופשה שינוצלו יבואו במניין השעות המהוות את מסגרת ההעסקה החודשית שקבועה לעובד. כלומר, העובד יוכל לנצל את ימי החופשה שעומדים לרשותו במהלך חודש קלנדרי מסוים, כל עוד לא השלים באותו החודש את מסגרת ההעסקה החודשית שנקבעה לו.
- בהתאם [לפסקה 33.132](#) לתקשי"ר, עובד רשאי לצבור עד 55 ימי חופשה במעבר בין שנה לשנה. ימי חופשה עודפים מעבר לכך, יימחקו.
- ערך יום היעדרות מחושב לפי ממוצע יומי בשלושת החודשים המיטיבים מתוך 12 החודשים האחרונים להעסקה.

ב. חופשה מרוכזת בחול המועד סוכות ופסח

העסקה בימי החופשה המרוכזת - בסמכות האחראי במשרד ובהתאם לצורכי המשרד, לאשר העסקת עובדים בימי חול המועד החלים בחג פסח ובחג סוכות. עובד שיועסק בימים אלה, לא יחולו עליו הנחיות החופשה המרוכזת כמפורט מטה. למען הסר ספק, יובהר כי לא ניתן לחרוג ממסגרת ההעסקה החודשית הקבועה לעובד.

היעדרות בימי החופשה המרוכזת - היעדרות בימי חול המועד תהא 50% על חשבון העובד ו-50% על חשבון המעסיק. בעת דיווח חופשה מרוכזת בסוכות או בפסח במערכת הנוכחות, יתבצע החישוב באופן אוטומטי. יודגש כי לא חלה חובת דיווח בגין ימי חופשה מרוכזת על עובד בתקן אזרח ותיק.

ג. ימי מועד

בהתאם [לפרק משנה 32.1](#) לתקשי"ר, עובד בתקן אזרח ותיק יהיה זכאי למשכורתו בעד ימי המועד בהם הוא חופשי מעבודתו, בהתאם לדתו ולבחירתו, גם אם לא השלים שלושה חודשי עבודה במשרתו. יובהר כי בגין יום חג החל ביום המנוחה העובד לא יהיה זכאי לתשלום.

ימי המועד יבואו במניין מכסת השעות המהוות את מסגרת ההעסקה החודשית הקבועה לעובד. מודגש כי במקרים בהם השלים העובד את מסגרת העסקתו, לא תשולם לו תמורה עבור יום המועד. ימי המועד מוזנים באופן אוטומטי במערכת מרכבה בהתאם לזכאות של העובד.

ד. קיצור יום עבודה בערבי חג

העובד אינו זכאי לקיצור יום העבודה בימים בהם מספר שעות העבודה מוקטן - בערבי חג חנוכה, פורים וערב יום העצמאות.

ה. שעות צום

העובד זכאי לקיצור יום עבודה ביום צום בהתאם [לפסקה 32.531](#) לתקשי"ר, ככל שיום זה הינו במסגרת ימים קבועים לעבודה, שבהם הועסק מספר שעות של תקן מלא.

ו. חופשת מחלה

- מכסת ימי המחלה תיקבע בהתאם לכללים הנהוגים לכלל עובדי המדינה, בהתאם לחלקיות המשרה, כמפורט [בסעיף 33.20](#) לתקשי"ר.
- עובד יהיה זכאי לתשלום בגין הימים שבהם נעדר עקב מחלה החל מהיום הראשון. ובלבד שהתשלום יעשה עבור הימים בהם היה מתוכנן לעבוד, בהתאם לסיכום עם הממונה.

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

3) שעות המחלה יבואו במניין השעות המהוות את מסגרת ההעסקה החודשית הקבועה לעובד. כלומר, ניצול ימי מחלה לא יביא לחריגה ממסגרת זו. מכסת ימי המחלה תהיה עד לצבירת הימים המותרת בהתאם לסעיף 4 (א) לחוק דמי מחלה, התשל"ו-1976.

ז. מחלת בן/בת משפחה

העובד יהיה זכאי לחופשת מחלה, בהתאם לסעיף 33.25 לתקשי"ר.

ח. ימי הצהרה

העובד יהיה זכאי לשני ימי הצהרה בשנה, בהתאם לפסקה 33.242 לתקשי"ר, אשר ניצולם יגרע ממכסת ימי המחלה. ניצול ימי ההצהרה יבוא במניין השעות המהוות את מסגרת ההעסקה החודשית הקבועה לעובד.

ט. ימי בחירה

עובד יהיה זכאי לשני ימי בחירה בכל שנה, בהתאם לסעיף 32.41 לתקשי"ר. עובד חדש יהיה זכאי ליום בחירה אחד במשך ששת חודשי עבודתו הראשונים ובתנאי שהשלים שלושה חודשי עבודה רצופים. ניצול ימי הבחירה יבוא במניין השעות המהוות את מסגרת ההעסקה החודשית הקבועה לעובד.

י. היעדרות ביום שבתון/בחירות לכנסת

בהתאם לפסקה 32.322 לתקשי"ר, עובד אשר עובד בימים קבועים ונבצר ממנו לעבוד בשל יום השבתון, יהיה זכאי לתשלום שווי יום היעדרות ביום זה ובתנאי שהועסק לפחות 14 ימים רצופים ובכללם ימי מנוחה שבועיים בסמוך ליום הבחירות. אם נדרש לעבוד באותו יום, הוא זכאי לקבל שכר בעד הזמן שבו עבד ונוסף על כך הוא זכאי לחופשה של שעה תמורת כל שעה שבה נדרש לעבוד.

יא. חופשת אבל

העובד יהיה זכאי לימי חופשת אבל בתשלום על-פי פרק משנה 33.5 לתקשי"ר.

יב. חופשה ללא משכורת (חל"ת)

העובד לא יהיה זכאי לחופשה ללא משכורת.

13. הדרכה ורווחה

א. הדרכה

- 1) העובד יהיה זכאי להשתתף בפעילויות הדרכה משרדיות, בהתאם לשיקול דעת המשרד. כמו כן, המשרדים יהיו רשאים לאשר השתתפות העובד בקורסים חיצוניים, ובלבד שהקורסים הם בתחומי הכשרה הנוגעים לליבת העיסוק של העובד ושהיקף הקורסים לא יעלה על 60 שעות לימוד בשנה. דיווח בגין השתתפות בהכשרה יהיה בהתאם לשעות ההשתתפות בפועל, אשר יחשבו לשעות עבודה לתשלום מתוך מסגרת השעות החודשיות הקבועה לעובד.
- 2) השתלמויות הכוללות גיבוש חברתי - עובד זכאי להשתתף בימי גיבוש וסיורים לימודיים, כמפורט בנוהל הרווחה, המתעדכן מעת לעת. תשלום בגין ימי גיבוש וסיורים יהיה בהתאם לשווי יום היעדרות של העובד.
- 3) "השכלה" - העובד לא יהיה זכאי להשתתפות ברכישת השכלה אקדמית.

 הנחיות נציב שירות המדינה	העסקת עובדים
תאריך: כ"ח בתמוז התשפ"ה, 24 ביולי 2025 מספר הנחיה: 1.22	העסקת עובדים בתקן אזרח ותיק או אזרח ותיק בכיר מהדורה: 2

ב. רווחה

- 1) סל רווחה - העובד יהיה זכאי לסל רווחה בהתאם לנוהל הרווחה המתעדכן מעת לעת.
- 2) פעילויות ספורט - בהתאם להוראות [פרק משנה 06.5](#) לתקשי"ר.
- 3) העובד לא יהיה זכאי לכפל הטבות של גמלאי ועובד במקביל.
- 4) שי לחג - בהתאם להוראת [פסקה 06.411](#) לתקשי"ר [והוראת תכ"ס 13.13.3](#).

14. היתר לעבודה פרטית

עובד המעוניין לעבוד בעבודה נוספת מעבר להעסקתו בשירות המדינה בתקן אזרח ותיק, נדרש להגיש בקשה לקבלת היתר לעבודה פרטית בהתאם להוראות [פרק משנה 42.4](#) לתקשי"ר. יודגש, כי חל איסור על ביצוע עבודה פרטית ללא קבלת היתר כנדרש. בכל מקרה, לא יינתן היתר לעבודה פרטית במשרד ממשלתי נוסף תוך תקופת העסקתו של העובד.

15. תשלום פיצויי פיטורים

עובד שהועסק על בסיס שעתי לפחות שנה ברציפות, ושירותו הסתיים בנסיבות המזכות בפיצויי פיטורים, לפי [חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963](#) (להלן - "חוק פיצויי פיטורים") והוראות התקשי"ר בנושא, זכאי להשלמת פיצויי פיטורים, בשיעור של משכורת אחת¹ לכל שנת עבודה. 6% הפקדת המעביד לפיצויים יבואו במקום 72% מפיצויי הפיטורים, על-פי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים בגין רכיבי המשכורת המובאים בחשבון לעניין חישוב הפיצויים.

16. משמעת

חוק המשמעת וכל הדינים בנושא משמעת יחולו על העובדים המועסקים לפי הנחיה זו, בדומה לכל עובד מדינה.

¹ לעניין זה, משכורת אחת משמעותה שקלול ממוצע השכר של העובד ב-12 החודשים הקודמים לסיום העסקתו